

*SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W DĄBRÓWNIE ZA 2019 r.*

Dąbrówno, marzec 2020 r.

1. Podstawy prawne działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie jest jednostką organizacyjną Gminy Dąbrówno powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej. Ośrodek realizuje zadania w szczególności na podstawie następujących przepisów prawa:

- Statutu zatwierdzonego uchwałą Nr XXI/133/2016 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 31 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego poz. 2522) zmienionym uchwałą nr XXXV/207/17 Rady Gminy Dąbrówno z dnia 24 maja 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko – Mazurskiego poz. 2701);
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506, ze zm.);
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, ze zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111);
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.);
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 670 ze zm.);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.);
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2019 poz. 473 ze zm.);
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, ze zm.);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878, ze zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373, ze zm.);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, ze zm.);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

2. Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wewnętrzny podział organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrównie przedstawiał się następująco:

- 1) Kierownik,
- 2) Główny księgowy,
- 3) Księgowy,
- 4) Referent do spraw finansowo-księgowych,
- 5) Dział pomocy środowiskowej, w skład którego wchodzi cztery stanowiska pracowników socjalnych,
- 6) Dział świadczeń rodzinnych, w skład którego wchodzi:
  - a) stanowisko ds. świadczeń rodzinnych,
  - b) stanowisko świadczeń funduszu alimentacyjnego i KDR,
  - c) stanowisko ds. świadczenia wychowawczego.
- 5) Asystent rodziny.
- 6) Stanowisko ds. usług opiekuńczych.
- 7) Pracownik gospodarczy.
- 8) Sprzątaczką.
- 9) Pomoc administracyjna-biurowa.

3. Wydatki na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie:

1. Świadczenia rodzinne, w tym:	2 609 850,67
- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	968 309,99
- zasiłki pielęgnacyjne	385 894,16
- świadczenia pielęgnacyjne	475 267,60
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	28 000,00
- specjalny zasiłek opiekuńczy	118 451,40
- zasiłek dla opiekuna	40 300,00
- świadczenie rodzicielskie	157 701,10
- fundusz alimentacyjny	206 670,65
- składki emerytalno-rentowe	130 003,46
- koszty obsługi	99 252,31

2. Świadczenia wychowawcze, w tym:	3 949 550,83
- świadczenia wychowawcze	3 898 018,80
- koszty obsługi	51 532,03
3. Składki na ubezpieczenia zdrowotne	22 525,56
4. Świadczenie "Dobry Start", w tym:	172 980,00
- świadczenia	167 400,00
- koszty obsługi	5 580,00
5. Świadczenie „Za życiem”, w tym:	0,00
- świadczenie „Za życiem”	0,00
- koszty obsługi	0,00
6. Karta Dużej Rodziny (koszty obsługi-zakup materiałów biurowych)	337,95

1. Domy Pomocy Społecznej	104 499,83
2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	4 889,87
3. Wspieranie rodziny, w tym:	39 374,37
- koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej	39 374,37
4. Zasiłki celowe (opłata za schronienie, zdarzenie losowe, sprawienie pogrzebu, żywność, specjalne zasiłki celowe)	51 903,32
5. Dodatki mieszkaniowe	37 966,29
6. Utrzymanie ośrodka	664 569,68
7. Usługi opiekuńcze	46 014,49
8. Dożywianie (posiłki w szkole)	67 372,02
9. Zasiłki celowe - posiłki	62 627,98
10. Centrum Integracji Społecznej	6 750,00
11. Ubezpieczenia zdrowotne	13 337,90
12. Zasiłki okresowe	128 998,74
13. Zasiłki stałe	140 916,60
14. Wydatki w ramach projektu partnerskiego z PCPR Ostróda "Oparcie w rodzinie", w tym:	98 865,39
- wkład własny	7 200,00

- środki unijne (wynagrodzenie dla asystenta rodziny, dodatki z tytułu realizacji projektu, delegacje)	91 665.39
--	-----------

Wydatki GOPS w 2019 roku wyniosły łącznie: 8 223 331,49 zł.

4. Świadczenia rodzinne, zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, zasiłek dla opiekuna, świadczenia rodzicielskie oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

W 2019 roku wypłacono:

- 1) Zasiłki rodzinne w ilości 5 548 świadczeń dla 253 rodzin.
  - 2) Dodatki do zasiłków rodzinnych w ilości - 3 265 świadczeń, w tym z tytułu:
    - urodzenia dziecka - 27 świadczeń,
    - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 78 świadczeń,
    - samotnego wychowywania dziecka - 226 świadczenia,
    - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 313 świadczeń,
    - rozpoczęcie roku szkolnego - 598 świadczeń,
    - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - 698 świadczeń,
    - wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 1325 świadczeń.
  - 3) Zasiłki pielęgnacyjne – 2 040 świadczeń,
  - 4) Świadczenia pielęgnacyjne – 301 świadczeń,
  - 5) Specjalny zasiłek opiekuńczy – 194 świadczeń,
  - 6) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - 28 świadczeń,
  - 7) Zasiłek dla opiekuna – 65 świadczeń,
  - 8) Świadczenia rodzicielskie - 174 świadczeń,
  - 9) Składki na ubezpieczenia społeczne za osoby pobierające św. pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna - 434 świadczeń dla 48 rodzin.
- łącznie świadczeń rodzinnych wypłacono dla 435 rodzin (558 wydanych decyzji).

5. Świadczenia wychowawcze – 500+.

Świadczenia wychowawcze wypłacone były dla 438 rodzin w ilości 7 840 świadczeń (505 wydanych decyzji).

6. Świadczenia "Dobry Start".

Świadczenia Dobry Start wypłacone były w okresie VIII-XII/2019 dla 558 dzieci.

7. Świadczenia „Za życiem”.

W 2019 roku nie został złożony wniosek o wypłatę świadczenia „Za życiem”.

8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymało 36 rodzin w ilości 590 świadczeń (52 wydane decyzje). GOPS W Dąbrównie prowadzi również postępowania wobec 36 dłużników alimentacyjnych.

W 2019 roku od dłużników odzyskano kwotę 150 387,25 zł co stanowi 77,12% wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

9. Domy Pomocy Społecznej.

W przypadku, gdy nie można zapewnić osobie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osobie tej przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Podstawą do skierowania osoby do domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność, trudna sytuacja socjalno – bytowa, długotrwała choroba.

W 2019 roku w ramach zadań własnych gminy opłacono pobyt 4 osobom w domach pomocy, tj. 3 osobom chorym i niepełnosprawnym w Rodzinnym Domu Pomocy w Samborowie i 1 osobie chorej i niepełnosprawnej w Rodzinnym Domu Pomocy w Reszkach.

10. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jak i różnego rodzaju uzależnienia należą obecnie do najpoważniejszych problemów społecznych. Biorąc pod uwagę ich degradujący wpływ na życie człowieka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa społecznego, problemy te nabierają szczególnego znaczenia. Działania nakierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane są m. in. w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Przemocą w rodzinie na terenie Gminy Dąbrówno zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. W pracach zespołu biorą udział przedstawiciele pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i innych służb pomocowych. Głównym celem Zespołu jest ochrona ofiar przemocy w rodzinie w tym inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc oraz koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie. W 2019 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny zebrał się 4 razy - celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom, które ją stosują. Od stycznia do końca grudnia 2019 r. wszczęto 11 procedur „Niebieskie Karty”, W ciągu 2019 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizował procedurę łącznie w 20 rodzinach. W związku z podjętymi działaniami członkowie grupy roboczej spotkali się 71 razy. W 2019 roku procedura „Niebieskie Karty” została zakończona w 9 rodzinach.

Działania podejmowane przez grupy robocze w 2019 r.:

- częste wizyty wspierające, monitorujące, sprawdzające w środowisku, w którym występowała przemoc,
- porady, konsultacje, wskazywanie możliwości rozwiązań rodzinnych, socjalnych, prawnych,

- wzmożona opieka i nadzór nad dziećmi z rodzin przemocowych: pedagodzy szkolni, kuratorzy,
- składanie do sądu wniosków o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- motywowanie do złożenia wniosku do Sądu o wszczęcie postępowania zgodnie z art. 207 Kodeksu Karnego tj. znęcanie się nad rodziną,
- kierowanie ofiar przemocy w rodzinie do punktów porad terapeutycznych, psychologicznych, prawnych,
- kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- motywowanie do podjęcia leczenia w kierunku zaprzestania spożywania alkoholu,
- kierowanie do zakładów leczenia odwykowego,
- kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do punktu porad terapeutycznych,
- pomoc finansowa (GOPS).

Wydatki w roku 2019 z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie związane były z obsługą organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

11. Wspieranie rodziny.

Wydatki związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to głównie odpłatność związana z umieszczeniem 7 dzieci z terenu naszej gminy w rodzinie zastępczej spokrewnionej i niespokrewnionej oraz w Rodzinnym Domu Dziecka.

12. Asystent rodziny.

W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tutejszym Ośrodku od stycznia 2015 roku pracuje asystent rodziny. W 2019 roku stanowisko asystenta rodziny finansowane było w ramach realizacji projektu unijnego „Oparcie w rodzinie”. Zadaniem asystenta jest ułatwianie rodzinom wypełnianie ról społecznych, tak aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą rolą asystenta będzie działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności,

podnoszenie ich samooceny, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci. Należy podkreślić, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków, jak również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przynosi ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przynosiły zamierzone efekty. W 2019 roku asystent rodziny współpracował z 10 rodzinami.

13. Zasiłki celowe i pomoc w naturze.

Pomoc w tej formie przyznawano w celu zabezpieczenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, dojazd do placówek służby zdrowia, odzieży, opału, opłat mieszkaniowych, opłata za schronienie, sprawienie pogrzebu, zdarzenie losowe. Pomoc skierowano do 145 rodzin.

14. Zasiłki okresowe.

Świadczenie to przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 701,00 zł,
2. rodzinie, której dochód jest niższy niż kryterium dochodowe rodziny na osobę, tj. 528,00 zł.

Pomoc tego rodzaju skierowano do: 58 rodzin z tytułu bezrobocia, 10 rodzin z tytułu niepełnosprawności, 2 rodzin z tytułu długotrwałej choroby oraz 22 rodzin z tytułu braku możliwości utrzymania. Łącznie zasiłki okresowe wypłacono 76 rodzinom.

15. Zasiłki stałe.

Ten rodzaj świadczenia pobierały osoby legitymujące się umiarkowanym oraz znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osoby, które osiągnęły wiek emerytalny a nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalnych z ZUS czy KRUS. W roku 2019 zasiłkami stałymi objęto 16 osób samotnie gospodarujących (173 świadczenia) i 13 osób pozostających w rodzinie (117 świadczeń).

16. Składki na ubezpieczenia zdrowotne.

Składki zdrowotne w okresie sprawozdawczym opłacane były za 22 osoby pobierające zasiłki stałe (258 świadczeń), za 4 osoby uczestniczące w CIS (27 świadczeń), za 9 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (96 świadczeń), za 13 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy (137 świadczeń) i za 3 osoby pobierające zasiłek dla opiekuna (24 świadczenia).

17. Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Adresatami tej formy pomocy są dzieci, uczniowie i młodzież w wieku szkolnym oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeżeli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłków lub przyznanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych lub poprzez przyznawanie świadczenia pieniężnego. W związku z realizacją Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w 2019 roku dożywianiem w szkołach objęto 169 dzieci oraz zasiłkiem celowym na zakup posiłku lub żywności 109 rodzin. Całkowity koszt zadania to 130 000,00 zł, z czego: 26 000,00 zł to środki własne, a kwota 104 000,00 zł to dofinansowanie zadania własnego.

18. Dodatki mieszkaniowe.

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla rodzin, osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Pomoc w postaci dodatku ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby i rodziny o najniższych dochodach. Dodatki mieszkaniowe w roku 2019 zostały wypłacone dla 36 rodzin, wypłacono 406 świadczeń.

19. Utrzymanie ośrodka.

Wydatki związane z utrzymaniem ośrodka to przede wszystkim: wypłata wynagrodzeń dla pracowników i pochodne oraz wydatki bieżące ośrodka. Na bieżące wydatki ośrodka składają się głównie: zakup materiałów biurowych, papieru, tonera do drukarek, druków, publikacji, środków czystości, opału, zakup odzieży ochronnej dla pracowników socjalnych, opłata za pobór energii elektrycznej i wody, delegacje służbowe i szkolenia pracowników, odpisy na ZFŚS, badania lekarskie,

opłata za rozmowy telefoniczne, opłaty pocztowe, opieka autorska oprogramowań, remonty, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ubezpieczenie mienia.

20. Usługi opiekuńcze.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Z pomocy tej skorzystało 8 osób, które z powodu podeszłego wieku, przewlekłych chorób, niepełnosprawności i braku pomocy ze strony najbliższej rodziny były niezdolne do samodzielnego funkcjonowania. Usługi świadczone były przez osoby zatrudnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie umowy o pracę oraz osoby uczestniczące w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej w Ostródzie.

21. Udział w zajęciach w Środowiskowym Domu Samopomocy w Wygodzie.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest wspieranie uczestników i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego i upośledzenia. W roku 2019 z tej formy pomocy skorzystało 13 osób mieszkających na terenie naszej gminy. Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia swoim uczestnikom opiekę, pomoc oraz wsparcie i porady. W ramach możliwości zapewnia zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych i społecznych w zakresie wynikającym z indywidualnych potrzeb podopiecznych; jak również działania dodatkowe z zakresu kultury, turystyki i wypoczynku.

22. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Podobnie jak w latach ubiegłych tak też w roku 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie realizował pomoc w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym 2014-2020 Podprogram 2019. Pomocą żywnościową objęte były osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i spełniające określone programem kryterium dochodowe na 2019 r. tj. 1 402,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 056,00 zł dla osoby w rodzinie. Pomoc udzielana była w postaci artykułów spożywczych, które były przekazywane bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym. Żywność (w postaci: makaron, ryż,

fasola biała, filet z makreli w oleju, ser, cukier, groszek z marchewką, szynka drobiowa, gulasz wieprzowy z warzywami, mleko, olej rzepakowy, koncentrat pomidorowy, herbatniki, pasztet wieprzowy, kasza gryczana, szynka wieprzowa, powidła, buraczki, kabanosy wieprzowe, makaron kukurydziany, miód) skierowano do 786 osób.

W związku z udziałem naszego Ośrodka w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2019 realizowane były działania towarzyszące. Były to cyklicznie działania edukacyjne oferowane wszystkim odbiorcom pomocy żywnościowej, które miały na celu włączenie społeczne osób zagrożonych ubóstwem. Do udziału w działaniach towarzyszących miała prawo każda osoba, która została zakwalifikowana do uczestnictwa w POPŻ Podprogram 2019.

Tematyka działań towarzyszących obejmowała:

1. Warsztaty edukacji ekonomicznej - uczestniczyło 80 osób,
2. Warsztaty kulinarne - uczestniczyło 80 osób,
3. Warsztaty dot. zasad zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnotrawieniu żywności - uczestniczyło 80 osób,
4. Warsztaty dietetyczne dot. zdrowego odżywiania - uczestniczyło 80 osób.

23. Wypoczynek letni.

Wzorem lat poprzednich ośrodek uczestniczył w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci pochodzących z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych. W ramach zawartego porozumienia z Kuratorium Oświaty w Olsztynie na wypoczynek letni skierowano 10 dzieci i młodzieży. Koszt wypoczynku pokryło Kuratorium Oświaty w Olsztynie.

24. Projekt "Oparcie w rodzinie" to projekt realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie w partnerstwie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dąbrównie oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grunwaldzie z siedzibą w Gierzwałdzie. Projekt został skierowany do 23 rodzin posiadających problemy opiekuńczo-wychowawcze, natomiast do 10 rodzin z terenu naszej gminy. Celem projektu było zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych wśród rodziców, zwiększenie wiedzy i motywacji do zmiany sytuacji w rodzinie oraz zwiększenie umiejętności spędzania wspólnego czasu w rodzinie. Efektem realizacji działań projektowych było zindywidualizowane podejście do problemów rodziny i rozwiązywanie ich w ścisłej współpracy ze specjalistami: psychologiem, pedagogiem, terapeutą, logopedą, prawnikiem czy mediatorem. Zaplanowana była indywidualna praca z rodziną poprzez wsparcie asystenta rodziny oraz pracownika

socjalnego. Istotnym elementem projektu była integracja społeczna realizowana poprzez: warsztaty umiejętności wychowawczych, warsztaty społeczne, warsztaty dla dzieci i młodzieży, uczestnictwo w spotkaniach społeczno-kulturalnych, wspólne wyjazdy i pikniki rodzinne.

Okres realizacji projektu: 01.01.2019 - 31.12.2020.

25. Wsparcie w ramach Centrum Integracji Społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie zawarł porozumienie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej z siedzibą w Ostródzie, w sprawie kierowania kandydatów na uczestników Centrum Integracji Społecznej. Centrum Integracji Społecznej to jednostka realizująca reintegrację zawodową i społeczną poprzez prowadzenie z osobami długotrwale bezrobotnymi, działań zmierzających do przywrócenia ich na rynek pracy. CIS pracował nad przywróceniem swoich uczestników do pełni życia społecznego i zawodowego. Uczestnicy mieli zatem możliwość rozwoju własnych umiejętności oraz zdobycia niezbędnego doświadczenia. W ramach kontraktów socjalnych działaniami objętych zostało 4 mieszkańców gminy (osoby długotrwale bezrobotne), którzy przystąpili do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego.

26. Karta Dużej Rodziny.

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne jest realizacja ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia (zakupy, ubezpieczenia, paliwo). Można również skorzystać z tańszych przejazdów komunikacją publiczną.

W 2019 r. wnioski o Kartę Dużej Rodziny złożyły 54 rodziny, wydano 112 kart, w tym 19 kart dzieciom.

27. Praca socjalna.

Praca socjalna – to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenia ludzkiego cierpienia i rozwiązywania problemów społecznych. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym

życiu. W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną przy współudziale wielu instytucji działających na rzecz poprawy sytuacji i funkcjonowania mieszkańców Gminy Dąbrówno, która miała następujące formy:

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wypełnianiu wniosków o dowody osobiste, stypendia, świadczenia rodzinne, dodatki mieszkaniowe, pisaniu CV,
- współpraca ze Stowarzyszeniem Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie, mająca na celu udzielenie schronienia osobom jego pozbawionym,
- współpraca z PCPR w Ostródzie oraz pomoc w wypełnianiu wniosków o świadczenia z PFRON,
- pomoc w formułowaniu pozwu o alimenty, rozwód, rozdzielenie majątkową oraz zniesienie obowiązku alimentacyjnego,
- rozpowszechnianie wśród podopiecznych bieżących ofert pracy,
- pomoc w ustaleniu podopiecznym wizyt lekarskich, skierowań do szpitala oraz opieki długoterminowej,
- współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi i lekarzami rodzinnymi,
- monitorowanie środowisk z problemem alkoholowym w zakresie utrzymywania abstynencji zwłaszcza w rodzinach wychowujących nieletnie dzieci,
- pomoc w zapewnieniu niezbędnej opieki osobom starszym ze strony rodziny, jak i pomocy sąsiedzkiej,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych poprzez negocjacje z członkami rodziny,
- współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i spełnienia obowiązku szkolnego przez nieletnich uczniów,
- współpraca z prokuraturą i sądem w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie, monitorowanie środowisk zagrożonych tym problemem,
- pomoc w skierowaniu na leczenie odwykowe zamknięte,
- udzielanie porad prawnych, psychologicznych,
- pomoc w organizacji opału na okres zimowy.

Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest: – z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej; – ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być świadczona w oparciu o kontrakt socjalny, a więc umowę dwustronną zawieraną w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceny efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu lub niedotrzymania jego postanowień przez świadczeniobiorcę ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W 2019 roku pracownicy tutaj. Ośrodka zawarli 14 kontraktów socjalnych.

Łącznie z pomocy udzielonej w formie pracy socjalnej skorzystało 475 rodzin, w tym wyłącznie z pracy socjalnej 198 rodzin. W codziennej pracy współpracujemy przede wszystkim z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Ostródzie, Stowarzyszeniem Monar Schronisko dla Osób Bezdomnych "Markot" w Marwałdzie, Gminnym Centrum Kulturalno Bibliotecznym w Dąbrównie oraz szkołami z terenu naszej Gminy.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy Dąbrówno w sferze socjalnej. W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
2. poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o

projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej;

3. wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
4. zadanie własne gminy - pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej.

Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego. W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, to przede wszystkim praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.